

все, пропагуючи через кіноперсонажі чуттєвий аскетизм, який став складовою моделі суспільної моралі періоду радянської модернізації.

Список використаних джерел:

1. Безклубенко С. Кіномистецтво та політика: критичний історико-теоретичний нарис / С. Безклубенко. – К., 1991-1995. – 430 с.
2. Жукова А. Соціально активний герой в українському радянському кіно / А. Жукова. – К.: Мистецтво, 1984. – 32 с.
3. Госейко Л. Історія українського кінематографа: 1896-1995: Пер. з фр. / Л. Госейко. – К.: кіно-коло, 2005. – 464 с.
4. Жукова А. Соціально активний герой в українському радянському кіно / А. Жукова. – К.: Мистецтво, 1984. – 32 с.
5. Корнієнко І. Українське радянське кіномистецтво 1917-1929: Нариси / І. Корнієнко. – К.: Видавництво АН УРСР, 1959. – 186 с.
6. Мускін В. За ліквідацію відставання мистецтва від нових завдань / В. Мускін. – Харків-Одеса: Молодий більшовик. – 1932. – 62 с.
7. Суковата В. Політика маскулінності в радянській та пострадянській культурі / В. Суковата // Філософська думка. – 2007. – № 1. – С. 35-45.

Немич О.В.

аспірант,

*Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара*

ПОЧАТКОВИЙ ЕТАП ЛІВАНСЬКОГО КОНФЛІКТУ 1982 РОКУ: ПОЗИЦІЇ КРАЇН G7

Досвід історії показує, що діяльність по запобіганню конфліктів та миротворчі дії є ефективними лише при колективних зусиллях. В останній чверті ХХ ст. колективна миротворчість реалізується у діяльності ООН та в інших організаціях. В 1975 р. відбувся перший саміт «Групи семи». Регулярність проведення таких зустрічей мотивувалася, передусім, необхідністю координації й узгодження зовнішньополітичних зусиль в складних кризових ситуаціях у тому числі і на Близькому Сході. Так, G7 приклала немало зусиль з урегулювання конфлікту між Ізраїлем та Ліваном, які, на жаль не призвели, до тих результатів, на які були націлені і міжнародні зусилля, виявившись недостатньо ефективними. Проте цей досвід також необхідно вивчати, хоча б щоб уникнути помилок минулого.

Загалом, до вивчення проблеми міжнародного врегулювання Ліванської проблеми зверталися в своїх працях українські науковці Р. Близняков, В. Бруз, О. Коппель, Д. Малишев, Ю. Скороход; серед зарубіжних авторів слід згадати А. Кислова, М. Хрустальова, Я. Кіпніса. Діяльність G7 вивчали Н. Бейн, Дж. Кіртон, Р. Пентіля, Ю. Лілеїна, М. Сафонов.

Задля розкриття діяльності G7 на Версальському саміті 1982 р. щодо врегулювання Ліванської проблеми були використані наступні документи: стенограми Версальського саміту G7, декларація по Ліванському питанню 1982 р., комюніке саміту «Групи семи» 1982 р., заключна постанова Європейської Ради (ЄР) від 30 березня 1982 р. [1-8]. Важлива інформація представлена на офіційних сайтах Фонду М. Тетчер та ООН (Електронні джерела): запис прес-конференції Голови Версальського саміту Ф. Міттерана, декларації № 508 та 509 РБ ООН. Також сприяє вивченню подій ознайомлення із періодичними виданнями «The New York Times» та Washington Post [9-14].

Формальним приводом для початку військових дій став замах 3 червня 1982 р. на посла Ізраїля у Великобританії Шломо Аргова. Терорист з ОВП випустив у нього кілька куль. Дипломата було важко поранено. Ізраїль відповів на цей замах авіанальотами на палестинські табори, що були розташовані поблизу Бейрута, наземні війська увійшли на територію Лівану. Операція отримала назву «Мир Галілеї» [17, с. 22-23].

У переддень ізраїльського вторгнення до Лівану у Франції розпочався саміт G7 (1982 р. з 4 по 6 червня, м. Версаль).

Одночасно стенограми засідань саміту свідчать, що Р. Рейган ініціював дискусії щодо Фолклендського конфлікту та взаємовідносини із СРСР. Але питання обговорення ізраїльської агресії він обходив [1]. Причиною цього було що, за визнанням А. Шарона, операція «Мир Галілеї» ще за 10 днів до початку вторгнення була запланована і узгоджена з держсекретарем США А. Хейгом і міністром оборони К. Уайнбергером. Тому Білий дім уникав питання Ліванського конфлікту, не бажаючи відкрито визвати засудження світового товариства [17, с. 21-23].

Напад Ізраїлю на Ліванську республіку став темою обговорення в Раді Безпеки ООН 5-6 червня, коли було скликано два надзвичайних засідання. Результатами їх стало прийняття одинадцятьма голосами Резолюцій № 508 і № 509. В цьому документі члени РБ ООН вимагали від Ізраїлю припинити вогонь о 6 годині ранку 6 червня та вивести свої війська з території Лівану. При голосуванні за них США наклали вето, Великобританія, Ірландія, Франція та Японія утримались, а це чотири із семи учасників G7 [10, 11].

За підсумками дискусій під час роботи саміту G7 була оприлюднена Декларація по Лівану. Лідери держав «Сімки» одностайно підтримали Резолюцію Ради Безпеки ООН № 508 та № 509 та взяли обіцянку негайно її виконати. У своїй спеціальній декларації по Лівану «Група семи» виразила серйозну заклопотаність у зв'язку з порушенням територіальної цілісності, незалежності та суверенітету Лівану і закликала всі сторони конфлікту негайно припинити будь-які військові дії в Лівані й на лівано-ізраїльському кордоні [6].

Таким чином, виникає резонанс: по суті однаковий за змістом заклик до миру між Ізраїлем та Палестиною в ООН супроводжується вето США та утриманням від голосування Великобританії, Франції та Японії, і в цей же день (6 червня 1982 р.) на саміті «Групи семи» одноголосно приймається Декларація по Лівану за припинення вогню.

На заключній прес-конференції зустрічі G7 у Версалі голова саміту Ф. Міттеран пояснив, що лідери «Сімки» зіткнулися з постійно мінливою ситуацією: Бойові дії ізраїльських військ у Лівані, що велися на двох різних напрямках, зокрема уздовж узбережжя та в районі контролюваному Сирією, певно, це не могла зупинитися вмиль. «Поки підходять війська ми не можемо опублікувати комюніке кожні п'ятнадцять хвилин. Для інших, я повторюю, на жаль, це – ситуація конфлікту на етапі загострення є еволюцією прямих відносин Ізраїлю і Лівану, які можна було б передбачити», – зауважив Ф. Міттеран [9].

Отже, Версальський саміт G7 1982 р. мав наступні підсумки щодо врегулювання початкового етапу ізраїльсько-ліванського конфлікту:

- «Сімка» абсолютно підтримала ініціативу РБ ООН з «Ліванського питання» та взяла відповідальність за її виконання.

- Оприлюднено Декларацію з Ліванської проблеми, як доказ зацікавленості у розв'язанні конфлікту та ініціативи у її подоланні.

- Членами «Сімки» прийнято домовленість про індивідуальні зусилля кожної країни-учасниці форуму щодо ізраїльської агресії.

- Декларацією кожен з урядів форуму взяв обов'язок використати всі наявні в його розпорядженні сили, щоб досягти головної мети – встановлення міцного миру та припинення вогню.

Таким чином, дослідження показало, що врегулювання Ліванського конфлікту на початковому етапі здійснювалось колективними силами дипломатії «Групи семи», РБ ООН та ЄЕС, які одночасно взаємодіяли на вищому рівні. Тим не менш, США, як учасник двох із цих організацій, не підтримували ініціативи РБ ООН, наклавши на нього вето, а Великобританія, Франція та Японія не підписали Резолюції ООН № 508 та № 509. У свою чергу комюніке «Сімки» є узгодженим документом всіх її учасників. Дипломатичне лавірування Білого дому та вищезгаданих держав відстрочило швидке врегулювання конфлікту. Тим не менш, кожен документ вказує на індивідуальну відповідальність підписантів заключних декларацій чи комюніке.

Список використаних джерел:

1. Versailles economic summit. 1982 June 4, Friday. Archive (TNA) G7: No.10 record of conversation. PREM19/724 f61.
2. Versailles economic summit. 1982 June 5, Saturday. Archive (TNA) G7: No.10 record of conversation. PREM19/724 f15.
3. Versailles Economic Summit. House of Commons Statement. 1982 June 8, Tuesday. Margaret Thatcher HC Stmt. Hansard HC [25/22-31].
4. Versailles economic summit. 1982, June 6. Archive (TNA) G7: No.10 record of conversation. PREM19/725 f20.
5. Versailles Economic Summit. 1982, June 6. Archive (TNA) G7: Press release Statement made by heads of State and Government following the economic summit in Versailles. PREM19/725 f173.
6. Statement on Lebanon 1982, June 6. – [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://www.g8.utoronto.ca/summit/1982versailles/lebanon.html>

7. Declaration of the Seven Heads of State and Government and Representatives of the European Communities. 1982, June 6. – [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://www.g7.utoronto.ca/summit/1982versailles/communiqu.html>
8. Bulletin of the European Communities. 1982 March 30. Archive (European Union) EC: Brussels European Council (Presidency Conclusions). – Режим доступу: <http://www.margarethatcher.org/document/114107>.
9. President Mitterrand's Statement to the press at the conclusion of the Versailles summit. 6 June 1982 // France, Ministère des relations extérieures, Service d'information et de presse. – № 17. – 1982. – Р. 30–31.
10. Резолюція ООН № 508 (1982) от 5 июня 1982 года. – [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/sc/documents/resolutions/1982.shtml>
11. Resolution UN № 509 (1982) on 6 June 1982. – [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://unispal.un.org/UNISPAL.NSF/0/EF27DFB7553F7496852560DF006497F6>
12. Washington Post, February 26, 1982.
13. New York Times, June 5, 1982.
14. The New York Times, June 4, 1982.
15. Новейшая история арабских стран Африки. 1917-1987. – М., 1990. – 472 с.
16. Кислов А. Арабо-израильский детонатор // Международная жизнь. – 2004. – № 9. – С. 68–76.
17. Близняков Р. О., Малишев Д. А. Вплив Ливанської війни 1982 року на міжнародні відносини на Близньому Сході: історико-правовий аспект // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского Серия «Юридические науки». – Том 20 (59). – № 2. – 2007. – С. 19–28.

Радчук Л.О.

аспірант,

*Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки*

ФОРМУВАННЯ І ВІДОБРАЖЕННЯ КОЛЕКЦІЇ ШЕВЧЕНКІАНИ МИКОЛИ КУДЕЛІ У СВІТЛИЦІ-МУЗЕЇ КОБЗАРЯ (ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД)

Микола Куделя – великий подвижник на ниві національного відродження, мужня, чесна людина, відомий в Україні та поза її межами збирач багатющої Шевченкіани. Любов до творчості Великого Сина українського народу Т.Г. Шевченка, Микола Куделя проніс через усе своє нелегке та довге життя. Він з дитячих років, захоплювався щирою, високопатріотичною поезією Тараса Григоровича Шевченка. Багато віршів Кобзаря вчив на пам'ять.

Про Шевченкіану Миколи Куделі, яка нараховує близько 1000 видань, портретів, цікавих колекцій марок, поштівок, ілюстрацій, скульптурних зображень, медальйонів, значків та інших речей, знають сьогодні в багатьох музеях України, знають і за кордоном. Микола Павлович вів широке листування із дослідниками Шевченкової спадщини, з музейними працівниками, відвідував пам'ятні місця перебування Тараса Шевченка [1, с. 4].